

**STOWARZYSZENIE ARCHITEKTÓW POLSKICH
ZARZĄD GŁÓWNY**

ul. Foksal 2, 00-950 Warszawa, tel. +48 22/827-87-12, fax: +48 22/827-87-13, e-mail: sarp@sarp.org.pl

Warszawa, dnia 18 września 2014 r.

Szanowny Pan
Andrzej Wyrobiec
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa

Dotyczy: Uwagi i opinie do Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno – Społecznego „*W dążeniu do odnowy konsensusu w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej: Plan działania UE*” (DWIM/1036/14).

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z prowadzonymi konsultacjami społecznymi dotyczącymi egzekwowania praw własności intelektualnej, Stowarzyszenie Architektów Polskich (dalej „**SARP**”) poniżej przedstawia swoje stanowisko w kwestiach poruszonych w przesłanym komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno – Społecznego (dalej „**Komunikat**”), ograniczone do problemów istotnych z punktu widzenia działalności SARP.

W Komunikacie skoncentrowano się na kwestii egzekwowania praw własności intelektualnej w zakresie zwalczania działań naruszających prawo na skalę komercyjną, gdyż jak stwierdzono działania te najczęściej szkodzą inwestycji w twórcze innowacje i powodują największe szkody z punktu widzenia dobrobytu konsumentów oraz wzrostu gospodarczego.

SARP przyznaje, że łamanie praw własności intelektualnej, szczególnie w zakresie działalności komercyjnej stanowi istotne zagrożenie dla gospodarki państwa, jak i utraty dochodów indywidualnych przedsiębiorców. Jednakże to tylko jeden aspekt dotyczący naruszeń praw własności intelektualnej. Drugi aspekt, którego w Komunikacie nie porusza się wprost to ponoszona przez twórców szkoda niemajątkowa, związana z autorskimi prawami osobistymi twórcy oraz jego dorobkiem intelektualnym.

W kontekście działalności SARP oraz działalności podmiotów reprezentowanych przez SARP poczucie więzi oraz przywiązania twórcy do utworu, przewyższa niekiedy poczucie niesprawiedliwości związane ze stratami materialnymi, jakie ponosi twórca z tytułu naruszenia jego praw autorskich.

Prawo własności intelektualnej w sferze działalności SARP ma bardzo doniosłe znaczenie. SARP jako organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi architektów ma na celu m.in. dbałość o jakość architektury i środowiska, tworzenie warunków do rozwoju twórczości architektonicznej i jej ochrony.

SARP wskazuje, że interes poszczególnych twórców w zakresie ochrony ich praw autorskich przekłada się na interes społeczeństwa albowiem prawa autorskie architektów i ich ewentualne naruszenia mają wpływ na jakość przestrzeni architektonicznej.

Odbiorcy utworów architektonicznych, architektoniczno-urbanistycznych czy urbanistycznych są niejako skazani na obcowanie czy koegzystencję z tego typu utworami poprzez sam fakt, iż są na przykład mieszkańcami danego regionu.

W rezultacie, w opinii SARP, równie istotne co przeciwdziałanie działalności naruszającej prawo własności intelektualnej na skalę komercyjną jest wprowadzenie aktywności mającej na celu uświadamianie w zakresie skali naruszeń praw autorskich oraz płynących z tego tytułu konsekwencji dla twórców i co za tym idzie również dla społeczeństwa. Coraz częstsze zjawiska naruszenia praw autorskich twórców wymagają w ocenie SARP interwencji celem zwiększenia poszanowania tych praw i ochrony twórców.

Nie budzi wszak wątpliwości, iż w sytuacji łamania prawa autorskiego poprzez naruszanie integralności utworu architektonicznego, architektoniczno-urbanistycznego czy też urbanistycznego nie tylko narusza się więź twórcy z utworem lecz także naruszenie to bezpośrednio wpływa na odczucia ogółu społeczeństwa. Ponadto naruszenia te przekładają się na zaburzenia ładu przestrzennego wywołującego niepokój u wszystkich odbiorców utworu. Nawet pojedyncze zakłócenie, może skutkować trwałą szkodą w przestrzeni architektonicznej.

Ponadto, SARP w kontekście swojej działalności oraz działalności podmiotów, których prawa reprezentuje, chciałby zwrócić uwagę na konieczność współpracy między organami krajowymi. I w tym zakresie SARP postuluje o wprowadzenie szeroko pojętych działań na rzecz wspierania systemu ochrony praw autorskich oraz umocnienie i koordynacje procedur współpracy krajowych organów administracyjnych, w zakresie ochrony praw własności intelektualnej.

SARP w pełni popiera inicjatywę opracowania i wszczęcia ukierunkowanych kampanii nowych generacji, o których mowa w Komunikacie.

W ocenie SARP, każda inicjatywa mająca na celu przeciwdziałanie naruszeniom prawa własności intelektualnej, w tym prawa autorskiego, zasługuje na aprobatę oraz wsparcie ze strony instytucji państwowych.

Z poważaniem,

---

arch. Krzysztof Ozimek
Sekretarz Generalny SARP